

KIDEM TAZMİNATI YANLIŞ TARTIŞILYOR

Aydınlık Gazetesi, 10 Haziran 2017

Yıldırım Koç

Kıdem tazminatı fonu yasa taslağı Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından hazırlandı ve Bakanlar Kurulu'na sunuldu. Bu süreçte basına sızan veya tepki ölçmek için sızdırılan bilgiler var. İşçi sendikaları ve konfederasyonları haklı olarak bu konuyu gündemlerine aldı. Bazı siyasi örgütler de bu konuya eğildi.

Bu konuyu ele alan tüm örgütler, kıdem tazminatı hakkının korunmasında kıdem tazminatı fonuna odaklandı.

Yanlış yaptılar ve yapıyorlar.

Kıdem tazminatı hakkına yönelik tehditlerden biri kıdem tazminatı fonudur. Ancak bu tehdit ikincil önemdedir. Hükümetin ve sermayedar sınıfın asıl öldürücü silahı başkadır. İşçi örgütlerinin ve işçi hakları konusunda duyarlı siyasal örgütlerin ve kişilerin asıl bu alana önem vermeleri hayati önemdedir. Bu nokta atlanırsa, işçiler kıdem tazminatı fonuyla meşgul edilirken, öldürücü darbe hiç hissettirilmeden indirilebilir.

ASIL TEHLİKE NE?

Hükümet, herhangi bir torba yasa tasarısının TBMM genel kurulunda görüşülmesi sırasında, "4857 sayılı İş Kanununun 11. maddesinin 1. ve 2. fıkralarının yerine şu fıkra eklenmiştir: 'İş sözleşmeleri belirli süreli veya belirsiz süreli yapılabilir'" diye bir madde ekleyebilir.

Böylece yürürlükten kaldırılacak madde şöyledir:

"İş ilişkisinin bir süreye bağlı olarak yapılmadığı halde sözleşme belirsiz süreli sayılır. Belirli süreli işlerde veya belli bir işin tamamlanması veya belirli bir olgunun ortaya çıkması gibi objektif koşullara bağlı olarak işveren ile işçi arasında yazılı şekilde yapılan iş sözleşmesi belirli süreli iş sözleşmesidir.

"Belirli süreli iş sözleşmesi, esaslı bir neden olmadıkça, birden fazla üst üste (zincirleme) yapılamaz. Aksi halde iş sözleşmesi başlangıçtan itibaren belirsiz süreli kabul edilir."

Bu değişiklik kabul edilirse, kıdem tazminatı hakkını düzenleyen 1475 sayılı İş Kanununun 14. maddesine hiç dokunulmadan, kıdem tazminatı hakkı lafta kalır. Kıdem tazminatının adı olur, ancak kendisi yoktur.

Olay ne?

FON TARTIŞMASI: CAMBAZA BAK

Yasaya ve Yargıtay Hukuk Genel Kurul kararına göre, belirli süreli iş sözleşmelerinin kendiliğinden sona ermesi durumunda işçiye kıdem tazminatı ödenmez.

Ancak yürürlükteki mevzuata (4857/11) göre, belirli süreli iş sözleşmelerinin kullanılmasında önemli kısıtlamalar vardır. Bu kısıtlamaları kaldırılırsa, her türlü işte belirli süreli iş sözleşmesiyle işçi çalıştırabilir ve bu işçilerin kıdem tazminatı hakkını TÜMÜYLE ortadan kaldırabilirsiniz.

Sermayedar sınıfın temel talebi de, fon değil, vazgeçemeyeceği işçiler dışındaki diğer işçiler için kıdem tazminatını TÜMÜYLE ortadan kaldırarak bir düzenlemedir.

Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu'nun genel kurullarına sunulan çalışma raporlarında belirli süreli iş sözleşmelerine bu kadar geniş yer verilmesinin nedeni budur.

Siz kıdem tazminatı fonuna odaklanmışsınız. Birileri "cambaza bak!" diyor. İşçi örgütleri de cambaza bakıyor. Siz cambaza bakarken, cebinizden cüzdanınız çalınıyor.

Sermayedar sınıfın ne istediğini doğru kavramadan çalışma yaparsanız, kolayca oyuna gelirsiniz.

Savaşta başarının en önemli koşullarından biri hile ve aldatmadır; düşmana yanlış yerde yığınak yaptırmaktır.

Kıdem tazminatını ortadan kaldırmak isteyenlerin hedefi, yerine kolaylıkla işçi bulacağı işçilerle belirli süreli iş sözleşmesi yapabilmektir; kıdem tazminatını tümüyle ortadan kaldırmaktır.

Elinden kaçırmak istemediği işçiler için ise, işçiyi işyerinde tutma ve eylemleri önleme aracı olarak, daha düşük maliyetli bir kıdem tazminatını korumaktır.